

Заняття №15

Тема: Суспільно-географічне дослідження особливостей природокористування та екологічної ситуації в регіоні.

Мета: навчитись визначати специфічні риси географії екологічних проблем регіону, виявляти особливості природокористування і пов'язані з цим відміни у змінах навколишнього природного середовища.

Завдання до практичної роботи:

1. Проаналізуйте таблицю 1. Розрахуйте сумарні обсяги і душові показники викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря по районах і містах Херсонської області. Проведіть групування адміністративно-територіальних одиниць Херсонської області за обсягами викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря на душу населення. Поясніть отримані результати, визначте кореляцію між вищеназваним показником та обсягами реалізованої продукції (див. заняття № 12). Поясніть отриманий показник коефіцієнта кореляції.
2. Розрахуйте обсяги споживання свіжої води (душові та територіальні), поясніть відмінності у водоспоживанні на душу населення та на одиницю площі.
3. За даними таблиць 2 і 3 охарактеризуйте регіональні відмінності використання території області і його наслідків. Дайте оцінку сучасному рівню сільськогосподарської освоєності території області, порівняйте з розвитком мережі об'єктів природно-заповідного фонду.

Використовуючи дані таблиць та літературні джерела, виконайте аналіз територіальної диференціації несприятливих екзогенних процесів по території області, визначивши фактори їх розвитку.

**Показники використання і охорони ресурсів навколишнього природного середовища
(станом на 1 січня 2015* - 2016** рр.)**

Адміністративні одиниці	Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від пересувних джерел забруднення**, тис.т	Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення**, т	Сумарні обсяги викидів в атмосферне повітря, тис.т.	Душові обсяги викидів в атмосферне повітря, т/особу	Споживання свіжої води*, млн. м ³	Душові обсяги споживання свіжої води, млн. м ³ /особу	Територіальні обсяги споживання свіжої води, тис.м ³ /особу	Утворення відходів І-ІІІ класів небезпеки*, тис. т	Площа об'єктів ПЗФ, га
Херсонська область	48,2	8880,8			1026,0			86,9	222190,1
Бериславський	2,0	194,2			14,0			0,1	0,0
Білозерський	2,3	266,3			20,1			27,6	3706,0
Великолепетиський	1,0	92,7			4,7			0,0	0,0
Великоолександрівський	1,2	17,8			0,5			8,2	1286,0
Верхньорогачицький	0,5	64,9			0,3			0,0	0,0
Високопільський	0,7	47,1			0,1			0,3	30,0
Генічеський	2,4	259,3			50,9			0,1	28250,0
Голопристанський	1,7	211,1			60,6			0,1	106898,5
Горностаївський	0,9	162,4			62,8			0,0	664,9
Іванівський	0,7	86,8			48,1			0,4	25,0
Каланчацький	1,3	39,1			77,4			14,4	1473,9
Каховський	1,7	46,5			243,7			0,1	3549,0
Нижньосірогоський	0,8	154,2			8,7			0,0	0,0
Нововоронцовський	0,9	99,7			3,2			0,4	23,0
Новотроїцький	1,8	130,1			162,4			0,0	23904,0
Скадовський	1,8	242,3			109,2			5,9	312,0
Цюрупинський	2,5	174,6			10,9			0,0	801,0
Чаплинський	1,7	482,5			139,5			0,6	51236,8
м. Гола Пристань	0,7	90,5			-			5,1	
м.Каховка	1,6	378,4			3,9			0,4	0,0
м.Нова Каховка	3,4	289,5			20,9			3,3	
м.Херсон	16,6	5350,7			20,1			19,9	30,0

Загальна характеристика природних та екологічних особливостей земельних ресурсів Херсонської області

Адміністративний район	Розораність території, %	Середній вміст в ґрунті			Характеристика сільськогосподарських земель за якісним станом ґрунтів				Лісистість, %	Частка природних територій в агроландшафтах, %	Територіальна продуктивність земельного потенціалу (бал)	Середній бал бонітету по району	
		гумусу, %	рухомого фосфору, (мг/кг) P2O5	обмінного калію, (мг/кг) K2O	Частка засолених земель, %	Частка солонцюватих земель, %	Частка земель з солонцевими комплексами, %	Частка перезволожених земель, %				рілля	пасовищ
Бериславський	71,8	2,3	50,0	365,0	0,2	0,2	-	5,0	3,7	2,0	110-120	38,5	26,3
Білозерський	64,5	2,1	68,0	360,0	0,7	88,0	3,0	10,0	2,9	0,9	120-155	36,7	25,7
Великопететиський	81,1	2,6	53,0	365,0	-	1,0	-	12,0	2,7	0,8	75-90	39,6	29,5
Великоолександрівський	81,4	2,9	66,5	470,0	0,5	3,0	-	9,0	4,3	0,8	75-90	41,4	30,9
Верхньорогачицький	71,1	2,5	31,5	320,0	0,4	0,4	-	4,0	2,9	0,9	60-75	39,5	23,7
Високопільський	80,7	3,0	60,5	465,0	0,7	2,0	1,0	14,0	3,8	2,0	60-75	40,6	28,7
Генічеський	46,1	2,3	44,5	540,0	28,0	66,0	28,0	8,0	0,9	1,8	75-90	27,5	21,7
Голопристанський	28,9	1,1	62,0	280,0	21,0	54,0	23,0	5,0	13,6	2,6	100-110	26,8	18,8
Горностаївський	84,1	2,5	51,0	375,0	-	-	-	3,0	2,5	0,6	60-75	39,1	32,6
Іванівський	84,9	2,8	59,0	625,0	6,0	65,0	-	9,0	1,2	2,9	75-90	33,7	23,2
Каланчацький	67,7	2,0	61,0	515,0	43,0	13,0	83,0	4,0	1,5	6,8	75-90	28,7	22,5
Каховський	80,8	2,3	51,5	395,0	0,3	90,0	2,0	6,0	2,0	1,0	110-120	38,8	28,9
Нижньосірогоський	90,0	2,6	40,0	440,0	-	0,9	-	3,0	1,7	1,2	60-75	36,9	30,7
Нововоронцовський	73,3	2,9	42,0	320,0	-	-	-	11,0	5,0	1,3	75-90	39,9	29,8
Новотроїцький	65,7	2,5	48,5	560,0	43,0	70,0	23,0	7,0	1,1	3,8	75-90	28,7	18,7
Скадовський	54,5	1,3	65,0	280,0	23,0	53,0	40,0	8,0	3,1	7,1	110-120	27,7	22,1
Цюрупинський	38,3	1,1	50,0	235,0	6,0	35,0	26,0	8,0	26,2	1,3	110-120	25,7	18,8
Чаплинський	73,8	2,4	66,0	505,0	37,0	84,0	12,0	6,0	1,4	1,2	90-100	34,7	28,7
Херсонська область	62,4	2,3	52,5	430,0	13,0	40,0	13,0	7,0	5,3	2,2	75-90	34,7	25,6

Характеристика ерозійних процесів на території Херсонської області

Адміністративний район	Зазнають дії водної ерозії (змиті), % від загальної площі				Зазнають дії вітрової ерозії (дефльовані), % від загальної площі			Дефляційно-небезпечні сільськогосподарські угіддя, частка у %			Охоплено сумісно водною і вітровою ерозією	Відношення ріллі до редестабілізуючих угідь, %
	слабозмиті	середньозмиті	сильнозмиті	розмиті ґрунти та виходи порід	слабо	середньо	сильно	слабо	середньо	сильно		
Бериславський	39,0	23,0	3,9	0,1	12,1	-	-	24,1	73,8	2,1	78,1	665,0
Білозерський	33,0	9,0	5,9	0,1	5,8	-	-	35,6	64,3	0,1	53,9	614,0
Великопететиський	14,0	2,0	0,9	0,1	34,0	-	-	42,7	56,9	0,4	50,9	1797,0
Великоолександрівський	16,0	5,0	1,8	0,2	53,3	-	-	20,4	79,5	0,1	76,3	692,0
Верхньорогачицький	22,0	8,0	3,7	0,3	34,4	-	-	31,1	68,9	-	68,4	1031,0
Високопільський	26,0	8,0	4,7	0,3	29,6	-	-	31,5	65,2	3,3	68,6	790,0
Генічеський	-	-	-	-	56,7	2,4	1,1	27,2	72,8	-	60,1	1202,0
Голопристанський	-	-	-	-	61,6	0,6	-	3,1	75,0	21,9	62,2	120,0
Горностаївський	21,0	4,0	1,9	0,1	57,6	1,8	-	34,1	65,9	-	86,6	2311,0
Іванівський	-	-	-	-	46,8	9,9	1,0	19,6	80,2	0,2	57,7	848,0
Каланчацький	-	-	-	-	46,2	3,2	0,0	35,3	63,9	0,8	49,6	480,0
Каховський	6,0	2,0	1,0	0,5	60,0	0,8	0,1	35,6	64,2	0,2	69,8	1076,0
Нижньосірогоський	-	-	-	-	66,1	2,1	0,2	6,0	74,0	-	69,1	1887,0
Нововоронцовський	22,0	2,9	2,5	-	24,6	-	-	40,1	58,0	1,9	52,6	879,0
Новотроїцький	0,5	-	0,1	-	24,0	3,8	1,7	60,0	39,8	0,2	30,1	507,0
Скадовський	-	-	-	-	32,9	7,2	1,2	42,4	52,3	5,3	41,4	461,0
Цюрупинський	-	-	-	-	70,2	1,4	0,3	7,7	84,2	8,1	71,7	109,0
Чаплинський	-	-	-	-	48,5	4,6	1,0	39,4	60,2	0,4	54,1	1531,0
Херсонська область	19,9	7,1	2,6	0,2	42,5	3,4	0,7	29,8	66,6	3,2	61,2	512,0

